

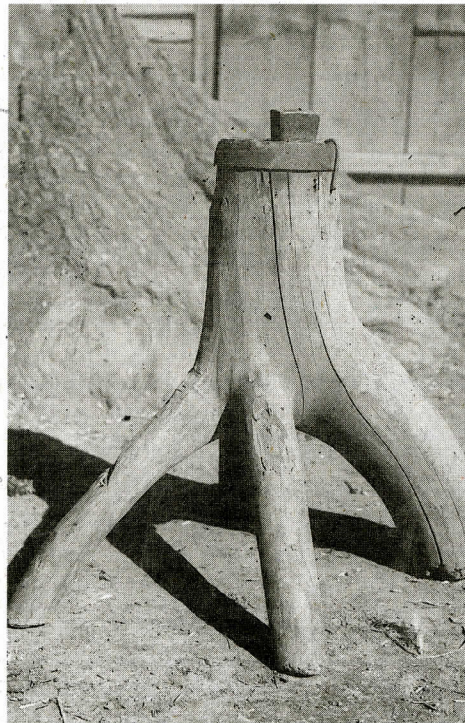
Dědek, trdlíce, drhlen, vochle, krample...

Se zkracujícím se dnem, sychravými podzimními dny a chladem, který zalézá pod nehty, všichni dohánějí poslední venkovní hospodářské práce a schovávají se do tepla svých domovů. Nejinak tomu bylo i u našich předků – úroda musela být touto dobou už pod střechou, seno bylo nasušené a přišel tak čas na zimní odpočinek po vysilujícím úsilí předchozích měsíců. A k čemuže ten zvláštní nápis? Nu, tak k dědkovi zasedal pán domu za dlouhých zimních večerů, a nebyl to samozřejmě nerudný starší člen domácnosti, ale jednoduchá dřevěná stolička, na které se opravovalo zemědělské nářadí, zhotovovaly různé drobnosti ze

dřeva a když se do něj zarazila babka (neboli malá kovadlinka), posloužil dědek k naklepání kosy. Ženy měly v tom čase jiné starosti, k nejběžnějším patřilo vyspravování a výroba nových oděvních součástek.

Těžko jste ale zašli do krámu a nakoupili si potřebnou metráž dle libosti, kdepak, nejdříve bylo v průběhu roku potřeba vykoupat ovce, ostříhat je, vlnu vyčistit, pomocí kovových hřebců neboli kramplí ji načesat a pak přišel čas na usednutí ke kolovrátku či vřetánku a předlouhé hodiny předení vlákna, ze kterého se potřebná látka musela utkat na tkalcovském stavu. Řada valašských políček také v létě vykvétala jasně modrým

kvítkem lnu, který v minulosti patřil k nejrozšířenějším textilním plodinám. Rostlinky lnu se trhaly celé, na velkých hřebenech-drhlenech se po usušení drhly a ze semínek se lisoval olej. Zbylé stonky se pak máčely, sušily v pazdernách, lámaly na trdlících a vyčesávaly na vochlích a teprve pak byly připravené k předení.

Pokud vás zajímá, jak zmíněná řemesla vypadají na vlastní oči, neváhejte a navštivte aktuální výstavu Život plný námahy v zámku Kinských ve Valašském Meziříčí.

Kromě více než 130 exponátů si v rámci různých tematických řemeslných programů můžete řadu řemesel vyzkoušet na vlastní kůži a vrátit se tak alespoň na chvíli do pro nás již poetického světa předků.

Mgr. Ivana Ostránská
Foto: Samorost (alias dědek) s kovadlinkou (čili babkou) na kutí kosy. © Fotoarchiv MRV